

تشنج ناشی از تب

افزایش حساسیت و تحریک پذیری سلولهای عصبی مغزی باعث تشنج ناشی از تب می شود که معمولاً خوش خیم است.

در اطفال افزایش سریع دمای بدن میتواند منجر به بروز تب شود. حملات تشنجی حین تب، تشنج ناشی از تب نامیده میشود. پسران بیشتر از دختران مبتلا می شوند و در خانواده هایی

که زمینه مثبت فامیلی وجود دارد شایع تر است. درجه حرارت معمولاً بیشتر از $38/8$ درجه سانتیگراد است و حملات معمولاً در حین کاهش درجه حرارت رخ می دهد.

علل

عفونت گوش میانی-سرماخوردگی-گلودرد-عفونت مجاری ادرار-عفونت ریه-عفونت ویروس های (سرخک، سرخجه)-مننژیت یا عفونت پرده مغز. علت بروز این حملات همچنان ناشناخته است و در بیشتر کودکان درجه تب (و نه سرعت افزایش آن) یک عامل تاثیرگذار است. گاهی اوقات این علامت می تواند نشان دهنده شروع تدریجی یک بیماری مانند عفونت سیستم تنفسی فوقانی یا گوارشی باشد.

علائم

علائم تب و تشنج شامل حرکات ریتمیک مکرر یا تکرار انقباضی دست و پاها و صورت، برگشتن سفیدی چشم، اختلال تنفسی، بی اختیاری ادراری، استفراغ و افزایش دمای بدن لرزش، خیرگی، توهّم، سیاه شدن لب و ناخن و خروج کف از دهان که کمتر از ۱۵ دقیقه طول می کشد.

درمان

غالباً حملات تشنج ناشی از تب تا رسیدن به مرکز درمان قطع می شوند. اما در صورت تداوم تشنج درمان بیش از ۵-۳ دقیقه با دیاپام وریدی یا مقعدی و کاهش درجه حرارت با تجویز استامینوفن یا بروفن شروع می شود. به علاوه می توان با دادن مایعات کافی و نپوشاندن زیاد کودک در شب مانع از بروز تشنج شد.

مداخلات در کنترل تب

- کودک در محیط خنک باشد.
- لباس های اضافی کودک را خارج کنید.
- در صورت تب هر ۴ ساعت شیاف استامینوفن گذاشته شود و ۲۰ دقیقه بعد پاشویه شود.
- طرز صحیح پاشویه: دستمال مرطوب با آب ولرم را روی پیشانی، زیر بغل، شکم و کشاله ران مانند

لیف بکشید و چند بار تکرار کنید.

تشنج ناشی از تب

شماره سند: ب-۱-۱۰-۲۲

- حمام در زمان تب توصیه نمی شود به دلیل اینکه تاثیر زیادی در کاهش درجه حرارت بدن ندارد و لرزیدن ناشی از آن می تواند باعث افزایش متابولیسم و احساس سرما و ناراحتی کودکان شود.
- استفاده از داروهای تب بر قوی در کودکان مبتلا، علائم توام با تب را کاهش می دهد اما به نظر میرسد تاثیری در پیشگیری از تشنج ناشی از تب نداشته باشند.

اقدامات مراقبتی در حین تشنج

- A. در صورت حرکات تشنجی نبایستی اندام کودک را محکم نگه داشت و بایستی اشیاء و وسایل را از او دور کرد و بیمار را در مکانی امن قرار داد.
- B. کودک را به پهلو خوابانده و سر کودک را به یک طرف ترجیحاً سمت چپ بچرخانید.
- C. در صورت استفراغ نیز سر کودک را به یک طرف بچرخانید.
- D. هرگز روی کودک خود فشار نیاورید و سعی نکنید که مانع حرکاتش شوید.
- E. هرگز سعی نکنید چیزی در دهان کودک خود قرار دهید.
- F. لباس اضافی را خارج کنید.
- G. در صورت سابقه تب به علت تشنج و تجویز شیاف دیازپام از سوی پزشک کودک را به پهلو بخوابانید و مقدار تعیین شده را از مقعد وارد کنید و ۳ دقیقه دو باسن را به هم بچسبانید تا جذب گردد.

اقدامات مراقبتی بعد از تشنج

- حمایت عاطفی کودک و مراقبت از آن
- تحت نظر گرفتن دقیق کودک
- قرار دادن کودک در محلی که در معرض دید جهت احتمال تشنج مجدد باشد.
- تمیز کردن و ساکشن کردن راه هوایی و دهان با پوار در صورت لزوم
- پرهیز از دادن غذا، مایعات، شیر به بیمار تا رساندن وی به نزدیک ترین مرکز درمانی

منبع: پرستاری کودکان وونگ ۲۰۲۴

تهیه کننده: سمیه بک پور کارشناس پرستاری

تایید کننده: دکتر افسانه نظری فوق تخصص غدد و متابولیسم کودکان

ناظر کیفی: فاطمه غالبی سوپروایزر آموزش سلامت

تابستان ۱۴۰۴